

UN SUBIECT pentru AGENDA reuniunii de la Dublin: DE CE Chișinăul NU CERE DESCHIS eliberarea tuturor DEȚINUȚILOR POLITICI de la Tiraspol?

Organizația non-guvernamentală pentru respectarea drepturilor omului „Promo-LEX” cere includerea pe agenda discuțiilor din cadrul reuniunii formale „5+2” de la Dublin, a chestiunii eliberării imediate și necondiționată a persoanelor deținute ilegal în regiunea transnistreană.

„Fiind convinși că soluționarea problemei transnistrene în ansamblu nu poate avea loc, fără soluționarea problemelor particulare existente, și anume a persoanelor aflate în „custodia” administrației de la Tiraspol, solicităm, să fie incluse pe agenda discuțiilor de la Dublin subiecte legate de situația individuală și eliberarea imediată și necondiționată a persoanelor deținute ilegal, în special cazurile lui Vitalie Eriomenco, Alexandru Ursu, Eduard Elițov, Oleg Filin, Ostap Popovschii, Iurie Matcenco, Alexandru Baluța, Eugen Antonov, Mihail Rotari”, spun cei de la Promo-LEX

Totodată aceștia cer să fie discutate și întreprinse toate acțiunile necesare în vederea asigurării și respectării drepturilor tuturor deținuților administrației de la Tiraspol, cât și garantarea faptului că aceștia nu sunt supuși torturii sau tratamentelor inumane și degradante.

Reamintim că în perioada 28-29 februarie este organizată o nouă reuniune în formatul „5+2” la Dublin, Irlanda.

Reportaj: În Moldova sunt circa o mie de copii care nu au avut niciodată acte de identitate

În Republica Moldova sunt persoane care au atins deja vârsta majoratului, însă nu au avut niciodată acte de identitate. Așa se întâmplă în cazul a circa o mie de copii din țară. Dreptul la identitate este frecvent încălcat copiilor abandonați, iar în consecință, ei nu pot beneficia nici de asistență medicală, nici de studii și nici de protecție socială din partea statului.

Conform informațiilor Serviciului de Stare Civilă, în fiecare an sunt identificați aproape 500 de copii fără documente. Despre aceasta se vorbește într-un reportaj realizat de jurnalista Natalia Ghilașcu.

Responsabilitatea de a perfecta actele copiilor abandonați revine instituțiilor rezidențiale, însă procesul durează mult și este unul anevoios. În asemenea cazuri autoritățile au lăsat în umbră prevederile Convenției ONU privind Drepturile Copilului. Documentul indică faptul că „fiecare copil are, prin naștere, dreptul la un nume și dreptul de a dobândi o cetățenie, dreptul de a-și cunoaște părinții și de a fi crescut de aceștia”.

Potrivit unui raport Promo-Lex, aproximativ 50 de copii din fiecare raion nu au acte de identitate. Totodată, sunt tineri

care au câte 20 de ani și nu au fost niciodată documentați. Din aceste motive, tinerii nu au posibilitatea să-și continue studiile, nici să se angajeze în câmpul muncii. În unele raioane sunt de la 10 până la 200 de copii fără acte de identitate, iar lucrurile nu par a se mișca din loc. Directorii instituțiilor de învățământ să ignore acest aspect când asemenea copii le pășesc pragul.

Acest reportaj este realizat de Centrul de Informare în domeniul Drepturilor Omului, cu sprijinul Programului Egalitate și Participare Civică al Fundației Soros-Moldova. Opiniile exprimate aparțin autorului și nu reflectă neapărat poziția Fundației.

Sursa: Unimedia.md

Procurorii au renunțat să-i caute pe cei care l-au reținut pe polițistul moldovean, acuzat de escrocherie de forțele separatiste

Soarta lui Alexandru Ursu, ofițerul de sector din Hagimus, Căușeni, condamnat la 15 ani de închisoare de așa-zisele instanțe din stânga Nistrului, rămâne incertă.

La sfârșitul anului trecut, procurorii au suspendat urmărirea penală pe faptul reținerii polițistului moldovean de către

forțele separatiste, deși oficialii de la Chișinău declarau că acesta va fi eliberat. „Pentru că autoritățile neconstituționale refuză să colaboreze cu organele de drept ale Republicii Moldova, careva acțiuni îndreptate la descoperirea infracțiunii date sunt dificil de efectuat. Astfel, în urma acțiunilor de urmărire penală, nu a fost obținut niciun rezultat, iar făptașii nu au fost stabiliți”, se arată în ordonanța emisă de oamenii legii.

„Asemenea argumente sunt inadmisibile. Procurorul nici măcar nu a stabilit datele de anchetă a persoanelor implicate în reținerea lui Alexandru Ursu, nu le-a căutat în baza de date și nu a verificat dacă sunt cetățeni ai Republicii Moldova sau ai altor state”, a comentat juristul Promo-Lex, Alexandru Zubco.

Disperate, rudele polițistului au depus o nouă plângere. „Am bătut la toate ușile pentru a-l scoate pe fiul meu de după gratii. Nu este un criminal, dar nimeni nu vrea să mă audă”, ne-a spus tatăl polițistului, Timofei Ursu. Ofițerul de 30 de ani cumpărase în 2007 un apartament la Tighina cu 12.000 de dolari. Peste doi ani, fostul proprietar s-a plâns că a fost înșelat, iar polițistul a fost acuzat de escrocherie.

Sursa: Adevarul.ro/moldova

Corupere electorală – s-a terminat cu darurile pentru alegători?

În conformitate cu art. 38 al Codului electoral concurenților electorali li se interzice să propună alegătorilor bani,

cadouri, să distribuie fără plată bunuri materiale, inclusiv din ajutoarele umanitare sau din alte acțiuni de binefacere. Observatorii acreditați la alegerile parlamentare au semnalat un număr alarmant de mare de cazuri de oferire a cadourilor către alegători. Astfel, conform datelor Promo-LEX, pe parcursul ultimei campanii electorale, inclusiv zilele alegerilor, au fost raportate cel puțin 99 cazuri de oferire a cadourilor electorale. Majoritatea cadourilor electorale au fost oferite sub forma pachetelor alimentare.

La 02.12.2011 Parlamentul a operat modificări la Codul penal, publicate la 03.02.2012, modificări propuse de CCCEC și Ministerul Afacerilor Interne, în ceea ce privește infracțiunea de corupere a alegătorilor. Norma nou-introdusă instituie sancțiuni penale pentru oferirea sau darea de bunuri, servicii ori de alte avantaje patrimoniale alegătorului pentru a-l determina să-și exercite drepturile sale electorale într-un anumit mod în cadrul alegerilor parlamentare, prezidențiale, locale ori în cadrul referendumului. Sancțiunea pentru această infracțiune este munca neremunerată în folosul comunității de la 100 la 200 de ore sau închisoarea de până la 3 ani.

Nu este pasibilă de pedeapsă oferirea sau darea de bunuri care au imprimat simbolul concurentului electoral și/sau conțin un slogan electoral, a căror valoare per unitate nu depășește două unități convenționale (40 lei).

Spre deosebire de infracțiunea de corupere (activă sau pasivă), în cazul corupției electorale, nu este sancționabilă promisiunea oferirii bunurilor sau serviciilor, ci doar oferirea sau darea lor propriu-zisă. Totodată, nu se sancționează nici acceptarea acestor bunuri sau servicii de către alegători, adică nu există corupere electorală pasivă.

Pentru aplicarea pedepsei penale, va trebui să fie probată intenția prevăzută de lege, și anume de a-l determina pe alegător să voteze într-un anumit mod. În lipsa acestui

element, oferirea sau darea de bunuri sau servicii nu va fi decât un cadou, sau în termeni juridici un act de donație.

Putem presupune deci, cu un grad înalt de certitudine, că nu va fi deloc ușor de a dovedi infracțiunea nou-introdusă și, respectiv, sancționată. Totuși, dincolo de latura penală propriu-zisă, norma comportă o semnificație motivațională pronunțată, având menirea să descurajeze partidele și politicienii lipsiți de scrupule în a câștiga voturi cu orice preț. Este bine-cunoscut faptul că coruperea electorală se efectuează anume din contul alegătorilor, care plătesc prețul darurilor electorale după ce achizitorii de voturi acced la putere și, ca efect, tind să-și recupereze „investițiile electorale”.

Sursa: Eco.md

Nu orice moldovean din Transnistria primește alocații sociale

Măsurile de încredere prin care oficialii de la Chișinău încearcă să atragă simpatiile cetățenilor din stânga Nistrului pentru a accelera reglementarea crizei transnistrene și-ar putea face efectul doar dacă ei, cetățenii, le vor sesiza la modul practic. Locuitorii din raioanele din stânga Nistrului spun că este foarte important să-și poată exercita dreptul de vot, la secțiile de votare deschise în partea dreaptă a Nistrului, dar, la fel de important, e să poată beneficia de gratuități sociale cum ar fi indemnizația pentru creșterea copiilor sau pensii, fără să li se reproșeze că n-ar fi contribuit la bugetul asigurărilor sociale sau ar avea

alocații de la administrația secesionistă de la Tiraspol.

Este și cazul Oxanei Șutac din orașul Grigoriopol, care crește de una singură patru copii cu vârste cuprinse între 2 și 10 ani. Femeii îi vine extrem de greu, deoarece soțul este condamnat pentru o presupusă crimă, iar retribuția de infirmieră nu-i ajunge barem pentru strictul necesar, ne-a spus bunica copiilor Ana Groza:

„Ea nu are ajutor de nicăieri. Este singură cu patru copii și nimeni nu-i dă nimic. Patru copii și ea a cincea trăiesc într-o cameră și acum nu are încălzire. I-au spus că vor veni de la Chișinău, să-i dea o mână de ajutor, dar nu ne mai dă nici Chișinăul nimic, nici nu avem la cine ne orienta.”

Decizia instanței moldovenești în care se vorbește despre „statul Transnistrean”

Ajunsă la disperare, Oxana Șutac a solicitat de la Casa Națională a Asigurărilor Sociale indemnizația unică la nașterea ultimului copil și cea pentru creșterea copiilor. Cererea i-a fost respinsă, pe motiv că ar primi indemnizații de la administrația de la Tiraspol:

„Chișinăul mi-a refuzat pentru că primesc indemnizație de aici, de la noi, dar ce faci cu banii aceea? Copii mei sunt tot cetățeni ai Moldovei și ar trebui să fie ajutați”.

Culmea e că și instanțele naționale, unde femeia a contestat refuzul CNAS, au considerat neîntemeiată cererea sa, deoarece, cum se menționează chiar în hotărârea Curții Supreme de Justiție, citez, „reclamanta domiciliind în raionul Grigoriopol sub jurisdicția statului Transnistrean, beneficiază de indemnizații pentru fiecare copil” (!).

Juristul de la Asociația Promo-LEX, Alexandru Zubco, care apără interesele femeii în instanțele de judecată, califică incorectă situația în care Casa Națională de Asigurări Sociale refuză stabilirea și achitarea plăților sociale pentru beneficiarii din regiunea transnistreană pe motiv că

respectivii ar primi sume bănești de la organele administrative neconstituționale. Potrivit lui, legislația Republicii Moldova nu prevede expres posibilitatea de a lipsi cetățenii săi de dreptul de a beneficia de alocații sociale, pentru faptul că aceștia le-ar primi dintr-un „fond nerecunoscut”. De asemenea, în actele normative nu există o explicație a noțiunii de pensie sau indemnizație transnistreană, susține Alexadru Zubco:

„Aceasta-i un fel de discriminare pe motiv de teritoriu, pentru că dna respectivă dacă locuia în raionul Dubăsari, în satul Coșnița, de exemplu, adică sub jurisdicția Chișinăului, ea primea pensie, dar dacă dânsa trăiește peste Nistru, după hotarul administrativ, nu i se poate. Asta-i o formă de pedeapsă și e mai grav.”

De cealaltă parte, autoritățile de la Chișinău deși susțin că persoanele din stânga Nistrului au aceleași drepturi ca și toți cetățenii R.Moldova, spun, totuși că ei pot beneficia de pensii și indemnizații doar dacă se dezic de cele pe care le primesc de la administrația transnistreană. Mai mult chiar, directoarea CNAS, Maria Bortă, recunoaște că instituția pe care o conduce face schimb de informații cu structurile din regiunea transnistreană pentru a vedea ca nu cumva cetățenii Republicii Moldova să primească pensii din două fonduri:

„De fapt nu se refuză, pentru că ei sunt cetățeni ai R. Moldova, trebuie de văzut care-i contextul. Dacă el, de acolo, s-a adevărit că primește, pentru că noi primim informația de acolo, cine primește de acolo, noi transmitem informația cine dă de aici, fiindcă politica-i politică, dar noi ne socotim până când integri. Și pensia la nimeni nu se refuză, dar dacă el primește de acolo, înseamnă că nu i se dă de aici, fiindcă pensie dublă nu poate primi nimeni, nici cu Rusia, nici cu România sau altă țară”.

Cazul mamei și celor patru copii din Grigoriopol care își cer dreptul la existență a ajuns pe masa judecătorilor de la CEDO

și, la părerea unor experți, ar putea să aducă o nouă condamnare Republicii Moldova pentru neonorarea obligațiilor privind respectarea drepturilor omului.

Sursa: Europalibera.org

Ion Manole: Consulat rus la Tiraspol? Foarte bine!

Cu câteva zile în urmă, ambasadorul Federației Ruse la Chișinău, Valeri Kuzmin, a declarat că Rusia intenționează să deschidă un consulat la Tiraspol pentru a deservi cetățenii ruși din stânga Nistrului.

Pentru că oficialii de la Chișinău n-au comentat în niciun fel declarațiile lui Kuzmin, am cerut părerea în legătură cu acest subiect președintelui Asociației Promo-LEX, Ion Manole. «Un consulat rus la Tiraspol ? De ce nu ? Foarte bine. E normal ca pe teritoriul unei țări misiunea diplomatică a unui stat străin să creeze condiții pentru cetățenii săi aflați în această țară», susține Ion Manole.

În același context, Ion Manole a declarat pentru Moldova.ORG că încurajează deschiderea unui consulat la Tiraspol, dacă sunt respectate condițiile necesare. «Pentru a obține dreptul de a deschide acest consulat, autoritățile ruse trebuie să demonstreze Republicii Moldova și comunității internaționale că și-a schimbat comportamentul și a devenit un actor ce joacă corect și respectă regulile. Între Moldova și Rusia există numeroase documente bilaterale, care în realitate sunt încălcate de către Federația Rusă. Putem reaminti aici de Acordul bilateral și clauza privind obligația ambelor state de a nu susține mișcările separatiste de pe teritoriul regiunii »,

a precizat Ion Manole.

Expertul susține că atât Republica Moldova, cât și Rusia au o responsabilitate sporită pentru situația drepturilor omului în regiunea transnistreană, astfel încât este în interesul ambelor țări să intensifice eforturile în vederea rezolvării problemei respective. «Dacă s-ar rezolva aceste probleme de principiu, prezența unui consulat rus ar putea și ar trebui să ajute țara noastră în eforturile sale de reintegrare a țării. De exemplu, securitatea Consulatului ar trebui asigurată de către structurile constituționale, așa cum sunt asigurate toate misiunile străine din țară. Cine dacă nu Rusia poate ajuta Moldova să restabilească jurisdicția constituțională și legală în acest spațiu ?», conchide Ion Manole

Totodată, președintele Promo-LEX își exprimă speranța că autoritățile ruse vor respecta normele dreptului internațional pentru a nu fi acuzate din nou de suportul ilegal pe care îl oferă necondițional regiunii fără acordul guvernului central de la Chișinău.

Deschiderea unui consulat al Rusiei la Tirapol ar putea rezolva problemele mai vechi, însă foarte importante pentru evoluția pozitivă a lucrurilor, care afectează populația Republicii Moldova, indiferent de etnia și cetățenia acestora, susține Ion Manole. «Un consulat are menirea de a educa cetățenii statului străin de a respecta legile țării în care se află. Atunci când cei care nu respectă legea și au anumite probleme cu organele statului gazdă, colaboratorii misiunii diplomatice și ai consulatelor sunt cei care au dureri de cap, pentru că le revine obligația de a interveni în apărarea cetățenilor », a precizat Ion Manole.

Nu e prima declarație din partea oficialilor ruși în care își manifestă dorința de a deschide un consulat în regiunea transnistreană. În 2002, președintele Parlamentului de atunci, Eugenia Ostapciuc, în cadrul întrevederii cu președintele Dumei ruse, Ghenadii Selezniiov, a declarat că atâta timp cât

teritoriul din stânga Nistrului nu este controlat de organele constituționale ale Republicii Moldova, nu poate fi vorba despre deschiderea la Tiraspol a unui consulat al Federației Ruse.

Contactat de Moldova.ORG, purtătorul de cuvânt al Ministerului Afacerilor Externe și Integării Europene (MAEIE) a declarat că Rusia trebuie oficial să înainteze un demers în sensul acesta, însă asta nu s-a întâmplat.

În același timp, George Balan, șeful Direcției Reintegrare a Guvernului ne-a spus că atâta timp cât există necesitatea deschiderii unui consulat al Rusiei la Tiraspol, iar această inițiativă este susținută de MAEIE și sunt respectate normele legale, nu vede niciun pericol în acest sens.

Sursa: Moldova.org

Republica Moldova – unicul stat european cu 2 sisteme de protecție socială separate

Analiză de Alexandru Zubco pentru Info-Prim Neo din ciclul „20 de ani de la începutul războiului. Când va fi pace?”

Republica Moldova este, probabil, unicul stat european, pe teritoriul căruia funcționează două sisteme de protecție socială diferite și separate – unul legal și altul ilegal, exercitat contrar legislației Republicii Moldova. Republica Moldova este, probabil, unicul stat european, care admite discriminarea cetățenilor săi domiciliați în regiunea transnistreană în raport cu ceilalți cetățeni ai săi,

domiciliați în partea dreaptă a Nistrului, cât privește accesul la serviciile de asistență și protecție socială.

Formal, asistența socială în regiunea transnistreană pare a fi una perfectă. Numeroase acte locale prevăd înlesniri generoase, facilități, scutiri practic pentru toate categoriile și păturile sociale. În funcție de categorie, acestea se referă la asigurarea cu medicamente, proteze dentare și ortopedice, odihnă în instituții de reabilitare a sănătății, concedii anuale, asigurarea cu spațiu locativ, credite bancare preferențiale, instalarea posturilor telefonice și prețuri reduse pentru servicii, scutiri fiscale, scutiri de la achitarea sumelor pentru consumul de gaze naturale, energia electrică, apa potabilă, agentul termic și alte servicii comunale, precum și scutiri pentru călătoriile în transportul public etc.

Toate acestea sunt posibile datorită sprijinului economic substanțial din partea Federației Ruse, oferit cu scopul de a motiva populația locală să accepte în continuare regimul existent.

Nu există o diferență distanțată la cuantumul plăților

În mare parte, nu există o diferență distanțată cu privire la cuantumul plăților salariale, indemnizațiilor și altor alocații sociale achitate din fondurile sociale ale autorităților constituționale și cele ale administrației regionale neconstituționale. Divergențele vizibile țin la scopul sau obiectul, mărimea sau caracterul acestor plăți sociale.

Spre exemplu, vârsta de pensionare în stânga Nistrului este de 55 ani pentru femei și 60 pentru bărbați (femeile cu 3 copii – 52 ani, iar cele cu 5 copii – 50 ani). În restul teritoriului țării, partea dreaptă a Nistrului, vârsta de pensionare este de 57 ani pentru femei și 62 de ani pentru bărbați. În medie, mărimea pensiei achitate nu se deosebește substanțial, doar că

În stânga Nistrului pensionarii primesc un adaos în valoare de circa 15 dolari, beneficiază de careva facilități, inclusiv la procurarea produselor alimentare din magazinele „Sheriff” și a medicamentelor sociale.

CNAS refuză ilegal achitarea plăților sociale beneficiarilor din stânga Nistrului

Potrivit datelor locale, în regiunea transnistreană sunt „asigurate social” circa 200 de mii de persoane din totalul de aproximativ 555 de mii. În marea lor majoritate, toți ei sunt cetățeni ai Republicii Moldova cu drepturi depline, inclusiv la protecție și asistență socială.

Casa Națională de Asigurări Sociale (CNAS) refuză ilegal stabilirea și achitarea plăților sociale pentru beneficiarii din regiunea transnistreană pe motiv că respectivii „primesc” sume bănești de la organele care și-au asumat atribuții de asistență socială în regiune. Poziția CNAS-ului este că în regiune funcționează un alt sistem de protecție socială, iar organele locale nu merg la „întâmpinare”?! CNAS nu deține informații despre starea socială a cetățenilor din regiune, nu a bugetat cheltuieli în vederea asigurării sociale a beneficiarilor din regiune etc. Or, în mare parte această instituție de stat nu numai că nu respectă legea, dar tratează în mod diferențiat cetățenii.

Discriminarea la achitarea pensiilor scade încrederea populației din regiunea transnistreană în organele constituționale ale Republicii Moldova. Neachitarea pensiei și a altor alocații prevăzute de legislația Republicii Moldova locuitorilor din stânga Nistrului, pe motiv că aceștia domiciliază pe teritoriul necontrolat de autoritățile constituționale și/sau că ridică o pensie din fondurile nerecunoscute, constituie o gravă încălcare a drepturilor omului. În această situație, autoritățile constituționale ar putea răspunde pentru discriminarea cetățenilor săi pe motiv de teritoriu.

Știm că interpretările pot fi diferite, însă legea este lege și nimeni nu este în drept să o interpreteze sau, cu atât mai mult, să o încalce. Din păcate, în Republica Moldova puțini înțeleg aceste detalii fundamentale pentru orice stat și sistem juridic, iar cei care l-ar respecta lipsesc cu desăvârșire. Legislația Republicii Moldova nu prevede expres posibilitatea de a lipsi cetățenii săi de dreptul de a beneficia de pensii/ alocații pe motiv că aceștia ar primi o pensie, sau o alocație, sau indemnizație dintr-un „fond nerecunoscut”. De asemenea, în actele normative nu există o percepție a noțiunii de „pensie transnistreană”, care este caracterul și relevanța acestei plăți.

Plățile „transnistrene” sunt neoficiale și particulare

În opinia noastră, plățile „transnistrene” sunt: unu – plăți neoficiale, deoarece nu sunt achitate din bugetul de stat, și doi – plăți particulare, deoarece sunt plătite de instituții / persoane care și-au asumat atribuțiile CNAS în regiune, din fonduri nerecunoscute.

În asemenea situații, orice beneficiar din regiunea de est este în drept să se bucure de plățile respective, cât și de alocațiile garantate de statul Republica Moldova. Atât timp, cât aceste plăți nu se încadrează în nicio bază legală, ele pot fi considerate de organele de resort doar ca prestații bănești particulare. Prin urmare, ele nu pot fi luate în calcul la stabilirea beneficiilor și nici nu constituie temei legal de a refuza asigurarea socială a persoanelor din regiune.

Mai mult, lipsirea de pensii, indemnizații pentru copii etc. a persoanelor – cetățeni ai statului, efectuată de un organ de stat, pe motiv că aceștia beneficiază de prestații similare din partea unor alte organe ilegale și nerecunoscute, nu se încadrează în limitele legii, securității naționale sau încalcă drepturile cetățenilor, care solicită expres acest lucru.

Din contra, respectarea și garantarea drepturilor nevoiașilor trebuie să prevaleze ambițiilor/ incompetenței sau lipsei de fonduri. Această situație mai are un efect negativ, deoarece prin aceasta scade încrederea populației din regiune în autoritățile constituționale. Totodată, în situația în care Federația Rusă acordă celor 135863 de pensionari din regiune suplimente la pensii, atitudinea și loialitatea populației față de aceste două țări este respectiva.

Alexandru Zubco, coordonatorul Departamentului Juridic al Centrului de Resurse și Dezvoltare pentru Transnistria din cadrul Asociației Promo-LEX.

Sursa: Info-Prim.md

AIE este osândită să găsească ieșire din criză

Pe zi ce trece criza politică din țară se aprofundează tot mai mult. Parlamentul nicidecum nu poate alege șeful statului. Mai mult, potrivit diferitor experți și analiști politici, acțiunile legislativului tot mai des intră în conflict cu legislația în vigoare, trezind multe semne de întrebare și neînțelegeri în societate. După ce Curtea Constituțională și-a anunțat verdictul vizavi de alegerile președintelui din 16 decembrie, iar Alianța pentru Integrare Europeană (AIE) și-a mediatizat intenția de a desfășura în aprilie un nou referendum constituțional, spiritele s-au aprins și mai mult. Ascultând liderii AIE pe de o parte și pe cei ai opoziției, pe de altă parte, lumea s-a buimăcit și nu mai știe cui să creadă.

La ședința Clubului național de presă, organizată de Centrul

pentru Journalism Independent și Comitetul pentru Libertatea Presei în parteneriat cu săptămânalul CUVÂNTUL și postul ELITA TV, la 2 februarie, la Rezina, au fost puse în discuție anume posibilitățile de ieșire din criza politică, subiectele-cheie fiind actualitatea organizării unui nou referendum, desfășurării unei runde noi de alegere a șefului statului de către Parlament și modificării Constituției.

La dezbateri au participat cunoscuții analiști politici Vitalie Catană, expert în dreptul constituțional, Nicolae Negru, editorialist la ziarul Jurnal de Chișinău și Pavel Postică, expert la asociația Promo-Lex, de asemenea reprezentanți ai mass-media scrise și electronice, ai autorităților publice și societății civile din raioanele Rezina și Șoldănești, lideri de opinie din teritoriu.

Opiniile experților în ce privește căile posibile de ieșire din criza politică care domnește în țară au fost diferite.

Vitalie Catană a fost de părere că Legea Supremă a țării, mai ales în ce privește modalitatea de alegere a președintelui, numaidecât trebuie modificată, or actuala prevedere contravine practicii internaționale. În condițiile unei țări cu formă de conducere parlamentară șeful statului trebuie să fie ales cu majoritatea absolută de voturi (adică cel puțin 51 la sută din voturile deputaților) și nu cu 4/5 de voturi precum este prevăzut în Constituția noastră. Dl Catană a mai remarcat că referendumul anunțat de AIE ar fi o acțiune legală, iar învinuirile opoziției precum că actuala guvernare ar uzurpa puterea în stat sunt doar niște istericale populiste. Altăceva e că AIE nu s-a pregătit într-un mod serios de acest referendum și acum, se pare, este dispusă să-și revadă intenția și să desfășoare mai întâi alegerile președintelui în Parlament.

Editorialistul Nicolae Negru a precizat că modificarea Constituției prin referendum este o idee bună, dar AIE încă nu a epuizat toate posibilitățile de alegere a președintelui.

Demult era clar că unicul candidat al Alianței nu va aduna numărul necesar de voturi pentru a fi ales. Dar AIE nu a încercat cel puțin să identifice un alt candidat, care să fie susținut și de grupul parlamentar al socialiștilor. Atât timp cât această variantă nu a fost utilizată nu putem spune că Alianța a epuizat toate soluțiile de alegere a președintelui, a declarat Nicolae Negru.

Pavel Postică, expert Promo-LEX, la fel consideră că trebuie neapărat de modificat unele articole din Constituție, dar acest referendum ar fi mai bine să fie organizat în toamnă. Modificările să prevadă alegerea președintelui țării în mod direct de către cetățeni, de scos pragul de doi ani ce trebuie să expire de la ultimul referendum ș.a. Iar până atunci AIE trebuie să lucreze intens cu alegătorii pentru a-i convinge de necesitatea modificării Constituției și totodată să găsească soluția și să aleagă, totuși, șeful statului.

Jurnaliștii și liderii de opinie din teritoriu au pus întrebări, au făcut schimb de opinii la temă, majoritatea fiind de părere că depășirea crizei politice din țară depinde mult de alianța de guvernare, care este osândită să găsească ieșire din situație și să demonstreze că este capabilă să îndreptățească încrederea electoratului.

Atât experții, cât și participanții din teritoriu au fost de părerea că Alianța pentru Integrare Europeană trebuie să facă tot posibilul pentru a evita alegerile parlamentare anticipate, foarte mult dorite de opoziție și alte forțe distructive, care au demonstrat deja la ce sunt capabile și care, dacă vin la putere, numaidecât vor deturna iarăși Moldova de pe calea dezvoltării și a integrării europene.

Sursa: Cuvintul.md

Ion Manole: “Din nefericire pentru politicieni, juriștii văd altfel problemele din regiunea transnistreană”

La 25 ianuarie, în Marea Cameră a Curții Europene a Drepturilor Omului au avut loc audieri în cauza elevilor liceelor cu predare în limba română din regiunea transnistreană. Cauzele au fost expediate în 2004 și respective 2006 de către părinți, profesori și elevi din Râbnița, Tighina și Grigoriopol, vizând încălcarea drepturilor acestora la educație, la viața privată, precum și ale dreptului de a nu fi discriminat.

Ion Manole, președintele Asociației “Promo-LEX”, care a fost prezent la audierile de la CEDO, fiind unul dintre juriștii Promo-LEX care i-a reprezentat pe reclamanți, ne-a povestit, în cadrul unui interviu acordat pentru Moldova.ORG, cum a decurs procesul audierilor, dar și despre situația actuală a școlilor cu predare în limba română din regiunea transnistreană.

Moldova.ORG : De ce atât de târziu dosarul elevilor din regiunea transnistreană a fost discutat la CEDO?

Ion Manole : Este adevărat, termenul pare a fi unul destul de lung. Însă, cred că trebuie să ținem cont și de complexitatea acestui dosar. A fost depus un volum enorm de muncă din partea colegilor mei. Pe această cale aș dori să vă cer permisiunea de a-i felicita pe toți elevii, părinții și profesorii din regiunea transnistreană care au insistat și au avut curajul să expedieze plângeri la CEDO. Deasemenea, aș dori să le mulțumesc pentru tot ce au făcut colegilor mei de la Promo-LEX, partenerilor noștri din țară (Centrul Memoria, Expert-

Grup, s.a.) precum și celor din afară, în special celor de la Interrights din Londra.

Problema școlilor cu predare în limba română din regiunea transnistreană nu putea fi rezolvată, la momentul dat, între Moldova și Rusia direct, fără implicarea organismelor internaționale ?

Mai întâi cred că trebuie să clarificăm 2 lucruri: dacă doresc statele pârâte acest lucru și ce au întreprins autoritățile, separat sau în comun, pentru a rezolva problemele (subliniez că nu poate fi vorba doar despre o problemă) elevilor, părinților și profesorilor.

1. În opinia mea, Moldova manifestă și a manifestat continuu dorința de a rezolva problema respectării dreptului la educație pentru elevii celor 8 școli din regiunea transnistreană a R.Moldova. Altceva este faptul că nu au reușit să elaboreze o strategie prin care să apere persoanele drepturile cărora sunt încălcate și să creeze un instrument sau mecanism credibil și eficient pentru toți care doresc să își apere drepturile și libertățile fundamentale.

Rusia nu dorește să se implice în rezolvarea problemelor cu care se confruntă oamenii din regiune, indiferent de etnia sau cetățenia acestora. Rusia a reușit până acum să evite orice responsabilitate pentru situația drepturilor omului, invocând aspectul și caracterul politic. Totodată, Rusia a reușit să inducă în eroare opinia publică națională și internațională. Astfel, astăzi marea majoritate a politicienilor străini percep problema transnistreană greșit. Anume în această înțelegere greșită își au rădăcina multe din problemele cu care se confruntă populația din regiune, inclusiv elevii, părinții și profesorii școlilor care studiază conform programului educațional al autorităților constituționale.

2. Autoritățile constituționale ale R.Moldova, în mare parte au susținut financiar cele 8 instituții de învățământ din regiune, însă, din păcate, probabil pentru a nu fi acuzate de

regimul ilegal, nu au fost active la alte capitole precum apărarea tuturor celor care au avut de suferit de pe urma presiunilor, persecuțiilor sau a intimidărilor. Spre exemplu, deși sunt posibile de identificat, nicio persoană din cei care în 2004 au interzis alimentarea și aprovizionarea cu apă potabilă a copiilor în instituțiile de învățământ, au maltratat și ținut ostatici părinții sau profesorii, au devastat edificiile, etc. nu au fost sancționate.

Rusia dimpotrivă, în loc să condiționeze suportul oferit regimului care a încălcat în mod brutal și evident drepturile acestor oameni, autoritățile ruse au continuat să ofere asistență financiară și suport politic-diplomatic administrației regionale.

Care a fost poziția părții ruse în cadrul audierilor?

A fost la fel ca și la audierile precedente (iunie 2009). Nu s-a schimbat nimic. Rusia continuă să insiste asupra faptului că ea nu poate fi responsabilă pentru acțiunile administrației de la Tiraspol și că întreaga responsabilitate trebuie pusă pe seama Chișinăului și Tiraspolului. Din nefericire pentru politicieni, juriștii văd altfel problemele respective.

Ce ar trebui să facă autoritățile de la Chișinău pentru a evita pe viitor situațiile triste prin care au trecut școlile din regiunea transnistriană?

Prefer aici să nu ne oprim doar la situația elevilor, profesorilor și părinților de la cele 8 instituții de învățământ din regiune. Noi vom continua să credem și să insistăm asupra faptului că cheia rezolvării problemei transnistrene este în mâna autorităților constituționale ale Republicii Moldova. Această cheie se numește drepturile și libertățile fundamentale ale omului. Numai atunci când Chișinăul își va respecta obligațiile sale pozitive față de toți cetățenii și persoanele aflate pe teritoriul său (indiferent pe care mal al Nistrului), numai atunci când organele de drept vor aplica corect legislația națională și va

face uz de toate instrumentele pe care le oferă dreptul internațional, vom avea o situație diferită. O situație în care populația din regiune va avea anumite garanții pentru viața și securitatea lor, de asemenea respect și încredere în Statul Republica Moldova, în normele și valorile democratice și ale dreptului internațional.

Dacă nu se va înregistra o schimbare de atitudine, nu neapărat radicală, cei circa jumătate de milion de oameni din regiunea transnistreană vor rămâne discriminați în raport cu restul populației R.Moldova, fără acces egal la justiție, la alte servicii ale Statului ai căror cetățeni sunt și pe teritoriul căruia se află.

Sunteți în contact permanent cu profesorii și elevii liceelor cu predare în limba română din stânga Nistrului. Ce așteptări au ei de la autoritățile de la Chișinău ?

Așteptările lor nu sunt nici absurde și nici fantastice. Așteptările lor sunt firești, omenești și naturale. Ei nu trăiesc în epoca ocupației sovietice, perioadă în care drepturile omului nu erau nici cunoscute și nici protejate. Ei sunt conștienți de situația creată și tot au așteptat deja circa 2 decenii ca problemele lor să își găsească o soluție dreaptă, însă cu regret lucrurile s-au schimbat în defavoarea lor. Mulți au plecat. Cei care au mai rămas nu își pierd speranța. Ei speră să poată trăi o viață normală acasă la ei, unde să poată învăța, trăi și munci conform propriilor convingeri, iar copiii lor să se poată întoarce înapoi după absolvirea facultăților în alte regiuni ale țării sau peste hotare.

Sursa: Moldova.org

R. Moldova nu a pedepsit pe cei care au devastat școlile din Transnistria

Chiar dacă susține financiar cele opt școli românești din regiunea transnistreană, R. Moldova nu a elaborat o strategie prin care să apere persoanele drepturile cărora au fost încălcate de autoritățile separatiste, afirmă directorul Promo-LEL, Ion Manole, într-un interviu acordat portalului moldova.org.

Autoritățile centrale de la Chișinău nu au fost active în protejarea celor care au avut de suferit de pe urma presiunilor și intimidărilor din partea regimului de la Tiraspol. Până acum nu a fost sancționată nicio persoană dintre cei care în 2004 au interzis alimentarea și aprovizionarea cu apă potabilă a copiilor din instituțiile de învățământ, au ținut ostatici părinții și profesori ori au devastat edificiile școlilor din Tiraspol, Râbnița și Tighina. Directorul asociației Promo-Lex, Ion Manole, concluzionează că deocamdată R. Moldova nu are o strategie prin care drepturile oamenilor din regiunea transnistreană să fie protejate. Pe de altă parte, Rusia nu și-a asumat nicio responsabilitate și a oferit mereu asistență financiară și suport politic-diplomatic administrației regionale.

Amintim că pe 25 ianuarie, în Marea Cameră a Curții Europene a Drepturilor Omului au avut loc audieri în cauza elevilor liceelor cu predare în limba română din regiunea transnistreană. Cauzele au fost expediate în 2004 și respective 2006 de către părinți, profesori și elevi din Râbnița, Tighina și Grigoriopol, vizând încălcarea drepturilor acestora la educație, la viața privată, precum și ale dreptului de a nu fi descriminat.

Sursa: [Timpul.md](https://www.timpul.md)